

2023-03-28

Att

Organ

Regionstyrelsen

Plats

Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås

Tidpunkt

Tisdagen den 28 mars 2023

§ 80 Motion om riktade hälsosamtal till 40-åringar

RV220885

Heidi-Maria Wallinder, Felicia Granath, Fredrik Stockhaus, Christer Hansson, Pratima Åslund och Lennart Engman, alla (V), föreslår i en motion inkommen 2022-12-29 att regionen ska utreda förutsättningarna för att erbjuda invånare i Västmanland hälsosamtal redan vid 40 års ålder.

Hälso- och sjukvårdsnämnden yttrade sig över förslaget 2023-03-22 § 39.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande***Nuläge***

I Region Västmanland erbjuds alla 50-åringar ett kostnadsfritt hälsosamtal. Detta syftar till att öka möjligheterna för regionens invånare att leva ett friskt och hälsosamt liv. Hälsosamtal för 50-åringar påbörjades på prov under 2016 och fullt ut under 2017. Det handlar om att stötta västmanlänningarna och främja hälsosamma val så att risken för hjärtkärlsjukdomar och diabetes typ 2 minskar. Patienten får fylla i en enkät som följs upp av ett besök för hälsosamtal. Prover tas på blodsocker och blodfettssnivåer. En hälsoprofil utformas som bygger på prov- och enkätsvar och sedan går hälso- och sjukvårdspersonal tillsammans med patienten igenom om hur hen kan göra hälsofrämjande livsstilsförändringar. Det kan till exempel handla om att patienten får vidare hjälp från en sjukgymnast eller dietist. Vid tecken på ohälsa vid hälsosamtalet görs vidare undersökning.

År 2021 fanns det 3 514 50-åringar i Region Västmanland, alla dessa erbjöds hälsosamtal. I gruppen 40-åriga invånare fanns 3 138 personer. I nuläget betalar Region Västmanland 1000 kronor för ett genomfört hälsosamtal hos vårdcentralen.

Omvärldsbevakning

Enligt WHO (Världshälsoorganisationen) kan sunda levnadsvanor förebygga det mesta av all kranskärlssjukdom och stroke samt 30 procent av all cancer. Det kan även förebygga eller fördröja utvecklingen av typ-2 diabetes.

Sveriges regioner i samverkan, Nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård har 2022 publicerat ett Nationellt vårdprogram om ohälsosamma levnadsvanor. Det visar att riktade hälsosamtal (enligt den svenska modellen) leder till minskad förtida dödlighet, både total dödlighet och dödlighet i hjärtkärlsjukdom. De

2023-03-28

observerade effekterna är stora. Positiva effekter ses även i form av mindre midjemått, förbättrade matvanor, lägre blodtryck, kolesterolnivåer, faste-blodsocker och BMI.

Region Halland erbjuder hälsosamtal för personer som fyller 40 år under 2023. Region Jönköping erbjuder hälsosamtal för listade invånare som fyller 40, 50, 60 eller 70 år under året samt förstagångsföräldrar. 2023 är budgeten 5 400 tkr, ersättningen är 900 kronor per samtal till vårdcentralerna i Region Jönköping.

Analys

Hälsosamtal är en hälsofrämjande aktivitet som det finns evidens för. Att arbeta på detta sätt ligger även i linje med arbetssättet både i nuläget och i framtidens omställning till nära vård. Motionärens intention med motionen är god – att främja hälsan hos Västmanlands invånare. Detta leder till god hälsa, mindre mänskligt lidande och främjar även regionens ekonomi. Hälsosamtal även för 40-åringar innebär att hälsosamtalskostnaderna ökar till ungefär det dubbla mot nuläget.

Det finns en risk för en inlåsningseffekt med förslaget beslut, eftersom det syftar till utredning kring hälsosamtal även vid 40 år istället för att utreda vilken ålder/vilka åldrar, eller grupper såsom förstagångsföräldrar, som ger störst hälsofrämjande effekter.

Regionstyrelsens yttrande

Regionstyrelsen ställer sig bakom hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande och tillstyrker redovisat förslag till beslut.

I ärendet yrkar

Heidi-Maria Wallinder (V) och Kenneth Östberg (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer beredningens förslag mot Heidi-Maria Wallinders och Kenneth Östbergs yrkande och finner att regionstyrelsen beslutar enligt beredningens förslag.

Regionstyrelsens förslag till fullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad.

Reservation

Bilaga 7

Heidi-Maria Wallinder (V) reserverar sig till förmån för sitt eget yrkande.

Paragrafens slut -----

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

2023-03-28

Justerat 2023-04-05

Mikael Andersson Elfgrén
Ordförande

Heidi-Maria Wallinder
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2023-04-05 intygas:

Christina Ersson

Rätt utdraget intygas 2023-04-06

Christina Ersson